

MAAOMAAVALITSUS

EESTI MAAOMAAVALITSUSTE LIIDU HÄALEKANDJA

Aprill 1934. a.

Nr. 4

KAHETEISTKÜMNES AASTAKÄIK

Väljaandja: Eesti Maaomavalitsuste Liit. Toimetaja: F. Wellner.

Tellimise hind:	Toimetus ja talitus:	Kuulutuste hind:
Aastas Kr. 5.—	Tallinnas, Suur Roosikrantsi nr. 12.	1 lhk. Kr. 20.—, ½ lhk. Kr.
Pooles aastast „ 2.50	Tel. 452-72. Posti j. arve nr. 252.	10.—, ¼ lhk. Kr. 5.—, ⅛ lhk.
1923 aastak. „ —.50	Jooksvad arved: Eesti Panga Tal-	Kr. 2.50, ⅛ lhk. Kr. 1.25.
1924—1931. a. ä „ 2.50	linna osak. nr. 609, E. Rahvapangas	Dokumentide kaotamise kuulu-
	nr. 991 ja Põllumeeste Keskpangas	tused 50 senti dokumendi pealt.
	nr. 728.	

Ilmub üks kord kuus, 12 numbrit aastas.

SISU:

2303

Kohapealse valitsemise tsentraliseerimise poole — F. Wellner	Lhk. 51
Perekonnaregistri sisust ja selle alustest — Teofil Teder	„ 52
Maakonnaomavalitsuste tulud 1932./33. a. aruannete järele	„ 56
Vallaomavalitsused ja nende keskkorraldus — F. Wellner	„ 62
Allkirjade kogumisest — Ot.	„ 63
Õiendus	„ 64
Küsimusi ja vastuseid	„ 64
Kuulutusi	„ 50

Maasi vallavalitsus vajab kutselist

vallasekretäri

valimised vallavolikogus 29. aprillil
s. a. kell 12.

Kandidaatidel esitada sooviavaldused tarviliste dokumentidega ja lühikese eluloo kirjeldusega vallavalitsusele hiljemalt 27. aprilliks s. a.

Isiklik ilmumine soovitav,

Maasi vallavalitsus

Eesti Omavalitsuste Kinnitus A.-S.

„OMA“

Põhi- ja lagavarakapitalid üle
Kp. 520.000.—

toimetab

tule-,

elu-,

rahe-,

koduloomade-,

murdvarguse- ja

klaasikindlustusi

Edasikindlustuste vastuvõtmine valdade vastastikku kindlustusseltsidelt.

Seltsi osanikkudeks on kõigi maakondade omavalitsused, paljud linna-, alevi- ja valdade omavalitsused.

Seltsil omad majad Tartus ja Viljandis.

Juhatus ja peakontor: Tartus, Riia tn. 41.
telef. 3-44 ja 5-62.

Peaagentuurid:

Tallinnas, Väike-Karja tn. 3, telef. 437-59.

Rakveres, Viru Pangas, telef. 109.

Pärnus, Rüütli tn. 29, telef. 2-30.

Agentuurid kõigil pool üle maa.

Tähelepanu!

Liidu laos on veel piiratud arvul saadaval

„Sundnormide kogu maaomavalitsuste kohta“

Koostanud E. Maddison ja J. Kaiv.

Liidu juhatuse otsusega on otsustatud, et likvideerida ladusolevat vähest tagavara lõpulikult ja et vastutulla raamatu tarvitajatele, müüa viimaseid eksemplare bröshüüritult 6 krooni ja nahkkoites 8 krooni 50 senti eksemplar.

Raamat sisaldab üle 1000 lehekülje ja mahutab eneses kogu vene- kui ka omariikluse aegse normide kogu maakonna-, valla-, alevi- ja osaliselt ka linnaomavalitsuste kohta.

See raamat ei tohiks puududa üheski omavalitsuse- ega riigiasutuses ja on vajaliseks käsiraamatuks igale omavalitsustegelasele ja ka igale kodanikule.

Tellimised saata: Eesti maaomavalitsuste liit,
Tallin, S. Roosikrantsi 12.

Kohapealse valitsemise tsentraliseerimise poole.

F. Vellner.

Tsentralisatsiooni suun valitsemise korralduse alal on end juba mõnda aega meie poliitilises elus ja avalikus arvamises avaldanud. See avaldus esmajoones kogu meie seadusandluses, kus aasta-aastalt keskvõimu kätte ikka rohkem ja rohkem võimu koondati ja omavalitsuste õigusi ning võimupiire kärbiti. Õieti teravalt ilmnis see ka maakonnaomavalitsuste kaotamise liikumises, milline oli tekitatud küll vägagi mitmesugustest faktoritest, kuid üheks tõukeks ja mõjuriks oli siiski ka üldine suun autoritaarsuse, monokraatsuse ja võimu keskendamise poole. Hiljem avaldus see juba rohkem reljeefsemalt põhiseaduse muutmise küsimuses ja kõva käe ihkamises. See oli üldine vool, milline ajaloos alati on kordunud, konservatiivne, kõva kätt ihkav ja keskvalitsuse ning üksikisiku valitsemist taotlev vool, milline pea alati on järgnenud liiga laialdaseks paisutatud liberaalsusele ja demokraatiale.

Maksva põhiseaduse järele on need ideed rakendatud tegelikku ellu ja on võimule pääsenud. Maksva põhiseaduse järele on küll säilinud demokraatlik riigikord, rahva suveräänsus ja rahvavalitsemine, kuid sellega on läbiviidud parlamendi kõikvõimsuse asemel üksikisiku kõikvõimsus. Maksev põhiseadus on koostatud autoritaarse riigikorra vaimus ning kannab võimu kõvendamise ja keskendamise pitserit, kus ühtlasi monokraatsuse põhimõte on eelistatud kollegiaalsuse ees.

Uue põhiseaduse maksimahakkamisega pidid kaduma maakonnaomavalitsused kui omavalitsuse ühikud. Sellega tõi uus põhiseadus kaasa enesega põhjaneva muudatuse kohapealse valitsemise alal. Vastava seaduseelnõuga asendati maakonnaomavalitsused ajutiste maavalitsustega, kes küll mitte just vormilt, kuid siiski sisult peaaegu riigiasutused ja alluvad keskvõimu korraldustele ja kontrollile. Sellega oli astunud esimene suurem ja laialatuslikum samm kohapealse valitsemise tsentraliseerimise suunas. Maavolikogud kui kohapealse rahva esinduskogud on kadunud, samuti ka revisjonikomisjonid. Endistest maakonnaomavalitsuste organitest on jäänud järele ainult maavalitsused, kui täidesaatvad organid, kuid needki juba kärbituna koosseisult, veel rohkem õigustelt. Kuigi praegune ajutiste maavalitsuste kor-

raldus on üleminekuaja nähtus, nagu nähtub juba nende nimetusest „ajutine maavalitsus“, siiski tuleb nentida tõsiasja, et mõneks ajaks, ja teadmata kui kauaks, on laiem maaesindus — maavolikogud kadunud. Võib olla, et tulevikus nende asemele tuleb midagi, kas vallavanemate kogu, või mõne teise organi näol, kuid see on lahtine küsimus ja saatuse otsustada.

Kuid tsentralisatsiooni vool ei ole harranud mitte üksi maad, vaid ka linna. Riigivanema poolt väljakuulutatud Linnaseaduste dekreetidega on tunduvalt kitsendatud linnaomavalitsuste õigusi ja enesemääramise vabadust. Selle dekreediga on muudetud Linnaseaduse § 118 järgmiselt, et linnapea, linnapea abi ja linnavalitsuse liikmed kinnitab ametisse Siseminister. Kui Siseminister ei kinnita ametisse linnapead, tema abi või linnavalitsuse liiget, võetakse hiljemalt kahe nädala jooksul, arvates Siseministri sellekohase otsuse linnavalitsusele teatamist, ette uued valimised. Kui Siseminister ei kinnita ametisse ka teistkordsel valimisel valitud kandidaate või kui linnavolikogu ei vali antud tähtajaks uusi kandidaate, nimetab vastava ametniku ametisse Vabariigi Valitsus Siseministri ettepanekul. Samuti on antud Vabariigi Valitsusele õigus Siseministri ettepanekul määrata linna revisjonikomisjoni esimehe, kes tegutseb Vabariigi Valitsuse kontrolli all ja selle poolt antud juhatuskirja kohaselt. Peale selle määrab Tallinna linnapea ja selle abi ametisse Riigivanem Siseministri ettepanekul.

Kõik need uuendused ja muudatused Linnaseaduses on suunatud keskvõimu kontrolli kõvendamisele ja mõjuvõimu suurenemisele. Linnaomavalitsuste täidesaatva organi moodustamine on viidud täiesti riigivõimu kontrolli alla ja on olnud õieti Riigivanemast, Siseministrist ja Vabariigi Valitsusest. Ühest küljest selline keskvõimu mõjuvõimu suurendamine aitab lahendada erakondlikku lehmakauplemist ja kõikvõimsust, kuid teisest küljest on omavalitsuse põhimõttele antud suur hoop, kuna omavalitsus ei saa enam iseseisvalt valida oma tähtsamaid organe — linnavalitsust ja revisjonikomisjoni esimeest, vaid on täiesti ärarippuv riigi keskvõimust.

Kuigi see on omavalitsuste seisukohalt raskelt talutav, aitab see aga ka vähen-

dada seda vahet, mis tekkis maakonnavalitsuste kaotamisega maa- ja linna õiguste suhtes. Oli täiesti ebaõige seisukord, kus linnades oli jäetud asjade otsustamine ja korraldamine linnaelanikkude enda poolt valitud linnavalitsuse ja linnavolikogu lahendamiseks, samal ajal aga maal samade küsimuste lahendamine oli antud kas keskvõimude otseselt, või sellest ärarippuvate asutuste ja ametnike kätte. Ei saa ju vallaomavalitsuste õigusi ja võimupiire kõrvutada linnaomavalitsuste omadega. Riigivanema poolt antud dekreetidega on aga maa ja linna vahet enamvähem tasandatud ja ühtlaseks tehtud.

Niisama kui ajutiste maavalitsuste korraldus on ajutine, on ka osa nende dekreetidega maksmapandud korraldusi ajutise iseloomuga ja tingitud asjaolude paratamatusest. Kuid siiski tundub, et palju sellest võib jääda ka püsima kauemaks ajaks ning sellega vähendada keskvalitsuse võimu ning tähtsust. Aja suun tundub märkivat tsentralisatsiooni — keskvalitsuse osatähtsuse suurenemisele territoriaalse omavalitsuse arvel, samuti kui kollegiaalsuse põhimõtte peab alla jääma monokraatsuse — üksikisiku põhimõttele. Kuid iga süsteem võib anda häid tulemusi, kui see on korraldatud otstarbekohaselt ja hästi. Kuid ka kõva ja organiseeritud keskvalitsus ei saa läbi ilma korraldatud ja küllaldaste õigustega varustatud omavalitsusteta. Omavalitsused on püsinud ajaloos alati ühel või teisel kujul, vähemate või suuremate ülesannetega ja õigustega ja ilma nendeta ei ole mõeldav rahvariiklik kord ega demokraatia. Korraldatud ja kindlate ülesannetega ja õigustega varustatud oma-

valitsused on kindlaks toeks ja kaitseks riigivõimule keskkohas. Ja sellepärast kohapealse valitsemise ümberkorraldamisel tuleb eriti tähelepanu pöörata vallaomavalitsuste võimupiiride ja ülesannete täpsele äramääramisele ja nende õiguste suurenemisele. Laialdaste õigustega, küllaldase materjaalse ja vaimlise jõuga varustatud vallaomavalitsused maal peavad kujunema keskvalitsuse alustagedeks. Samuti ka maakondliku valitsemise lõpuliikumise ümberkorraldamisel tuleb anda maale ja maarahvale võimalus kaasrääkida oma üldhuviliste asjade lahendamisel. Tulevane maakondliku valitsemise korraldus peab korraldatama kokkuhoiu ja otstarbekohasuse tähe all, kuid nii, et see oleks seoses vallaomavalitsustega ja et maa saaks selle kaudu esile tuua omi vajalisi ning elulisi huvisid.

Kõik need suured reformid ja ümberkorraldused seisavad veel ees, kuid nende teostamine on paratamatu ja lähema tuleviku küsimus. Millises suunas ja millistel alustel peaks sündima need ümberkorraldused, sellest teinekord lähemalt. Selle kohta tuleb võtta ka Liidu nõukogul seisukoht, võttes revideerimisele oma endised seisukohad vastavalt maksva põhiseaduse mõttele ja vaimule. Omavalitsustegelastel jääb ainult soovida, et kõik need suured muudatused meie riigielus ja valitsemise ümberkorraldamises sünniks ikkagi omavalitsemise põhimõtte vaimus ja suunas, mis annaks kohapealsele rahvale võimaluse võimalikult suuremal määral kaasrääkida oma asjade otsustamisel ja korraldamisel.

Perekonnaregistri sisust ja selle alustest.

Teofil Teder.

Perekonnaseisu seaduse (RT 191/192 — 1925) § 1 põhjal peetakse iga Eesti Vabariigi kodaniku üle perekonnakirju kodaniku alalise elukoha linna-, alevi- või vallavalitsuses. Praegu on avatud omavalitsustes ligemalt poolele Eesti Vabariigi kodanike üldarvust perekonnakirjad, teine pool ootab veel järge. Perekonnaseisumetnikel seisab järelkult veel küllalt tööd ees Perekonnaseisu seaduse § 1 ülesseatud nõude elluviimisel.

Perekonnaregistrisse tähendatakse kõik isiku perekonnaseisumuudatused sünnist

surmani kronoloogilises järjekorras, vastavate aktide protokollide ja tunnistuste põhjal (Prs. s. § 2).

Kui kodanike perekonnakirju juba omavalitsustes peetakse, on kodaniku järjekordne perekonnaseisumuudatus sissekandmine perekonnaregistrisse võrdlemisi lihtne asi. Keerulisi ja raskelt lahendatavaid seisukordi võib tulla ette, kui tuleb avada perekonnakiri täisealisele kodanikule. Tema leheküljel tuleb tähendada korraga kõik tema perekonnaseisumuudatused, mis tal olnud sünnist kuni perekon-

naregistris erilehekülje avamise silmapilguni. Need perekonnaseisumuudatused on harilikult registreeritud erisuguste vormide järgi, ühtede ja samade andmete poolest lahkuminevalt ja pealegi mitte eesti keeles. Neid on sageli raske mõnikord isegi võimatu tõestada algdokumentidega põhjusel, et vastavad arhiivid sõjaloludes või muul põhjusel on läinud kaduma, või lihtsalt seepärast, et kodanik ei mäleta enam täpselt, millal need sündmused olid ja kus need registreeriti.

Püüan allpool kirjeldada missugused andmed, missuguste dokumentide alusel ja kuidas perekonnaregistrisse kantakse, tugeses Perekonnaseisuseadusele, selle seaduse põhjal antud juhtnööridele ja Kohtu- ja Siseministeeriumilt antud seletustele.

Perekonnaregistrisse tehakse sissekanded vastavate aktide, protokollide, tunnistuste ja kohtuotsuste põhjal (Prs. s. juhtn. § 61, RT 48 — 1926).

Aktide all on mõeldud perekonnaseisumetnike poolt koostatud sünni-, abielu- ja surmaaktid ja nende kinnitatud ärakirjad. Enne 1. juulit 1926. a. olid perekonnaseisumuudatuste suhtes asendavad vastavaid akte või nende ärakirju Seisuste s. (VSK IX k. 2 r.) ning Heakorra ja julgeoleku s. (VSK XIV k. 1916. a. väljaanne) põhjal peetud meetrikaraamatute põhjal väljaantud sünni-, abielu- ja surmatunnistused (täielikud väljavõtted) või teatised. Erandina on lubatud teha sissekanded ka Seisuste s. §§ 902—905 põhjal kuni 1. juulini 1926. a. peetud ev.-lut. koguduste personaalraamatute põhjal väljaantud perekonnateatiste alusel, kui vastavate meetrikate saamine on võimatu või on raskendatud. Mis puutub nende perekonnateatiste seaduslikku jõusse, siis juhtudel, kus personaalraamatute andmed lähevad lahku meetrikatunnistuste andmetest, on viimased mõõduandvad kui algallika põhjal väljaantud dokumendid (KS adm. o. seletus 6. V 1929, nr. 575).

Apostliku õigeusu kogudustes sisesesatud personaalraamatud (liikmete nimekirjad) ei ole avalikõigusliku iseloomuga, vaid koguduse eraraamatud. Seepärast ei ole ka nende raamatute põhjal väljaantud dokumentidel juriidilist maksvust (KS adm. o. ringkiri 30. XII 1930, nr. 1422, p. 4). Vaatamata sellele ei ole tarvis, minnes välja otstarbekohasuse seisukohast, enne 30. detsembri 1930. a. ringkirja nr. 1422 ilmumist perekonnakirjade

avamiseks aluseks võetud ap.-õig. koguduste personaalraamatute väljavõtteid ümber vahetada meetrikaalsete väljavõttega, arvatud välja juhud, kus on tulnud avalikuks või kus on tekkinud kahtlus. et neis sisaldub vigu. Niisugusel juhul nõutakse meetrikadokumendid asjaosaliselt kodanikult, kui aga asjaosalist kodaniku ei leidu, siis omavalitsuse perekonnaseisumeti poolt Perekonnaseisu s. § 20 põhjal tasuta (KS adm. o. seletus 8. apr. 1933, nr. 14).

Välismaa asutiste poolt väljaantud perekonnaseisudokumendid omavad meil juriidilise maksvuse alles siis, kui neid meie diplomaatlik esindaja või ametkonsul oma allkirjaga on kinnitanud, et dokumendis tähendatud toimetus on sündinud kohal maksvate seaduste järgi (Prs. s. § 4).

Enne Eesti Vabariigi tekkimist Venemaa asutistelt tol ajal maksnud korra järgi väljaantud meetrikatunnistused tuleb meil maksvaks lugeda legaliseerimise märkuseta, ja seda ka sel juhul, kui dokument on antud välja endise Venemaa niisugusest osast, mis ei kuulu Eesti riigi alla.

Perekonnaseisumetriikule perekonnakirjade korraldamiseks esitatavad perekonnaseisudokumendid võivad olla lahkuminevad oma juriidiliselt jõult ja maksvuselt. Peale selle tuleb mõnikord praktikas ette, et need sisaldavad sisulisi ja vormivigu. Perekonnaseisumetnik on kohustatud seepärast võtma kaalumisele ja tegema kindlaks, kas temale esitatud dokumendid vastavad tõele ja nende kohta ülesseatud nõudeile (Prs. s. juhtn. §§ 6, 61, RT 48 — 1926).

Küsimuse juures, missugused perekonnaseisudokumendid omavad juriidilise maksvuse, olen juba varemalt pikemalt peatunud artiklis „Missugused perekonnaseisu dokumendid on juriidilise maksvusega“ (vt. „Eesti Poliitsei“ nr. 2 — 1931) ja artiklis „Perekonnaseisumetnikele esitatavate dokumentide hindamisest“ (vt. „Linnad ja Alevid“ nr. 9/10 — 1933).

Ilma vastavate dokumentideta ei või avada perekonnaregistris lehekülgi või andmeid sisse kanda, kuigi ametnikule on andmed teada. Ühe isiku kohta esitatud perekonnaseisusse puutuv dokument võib olla aluseks ka teiste perekonnaliikmete erilehekülgede avamisel või andmetega täiendamisel ühes ja samas perekonnaseisumetis.

Kui perekonnaregistri erilehekülje avamise või täiendamise aluseks on samas omavalitsuses kokku seatud sünni-, abielu- või surmaakt, on soovitav märkuste lahtris või otsekohe vastava kande järel sulgudes märkida vastava akti number ja aasta ehk vastava registri kõiite ja lehekülje number.

Kui juriidiliselt maksvaid perekonnaseisu tõendavaid dokumente on võimatu saada, seab perekonnaseisuametnik tarvilike andmete tõestamiseks kokku Perekonnaseisu s. § 6 ettenähtud protokoll.

Puuduvaid andmeid võidakse tõestada vähemalt kahe tunnistajaga. Tunnistajaks peavad olema täisealised, oma teo iseloomust ja tähendusest arusaajad ja usaldusväärsed isikud. Kuna Perekonnaseisu s. ja Prs. s. juhtnõõrid ei sea üles teisi nõudeid tunnistajate kohta, võivad esineda tunnistajaina ka isiku lähedad sugulased, näiteks vanemad, vennad ja õed, kui nad vastavad ülalnimetatud nõuetele (KS adm. o. seletus 29. XI 1930, nr. 1212 Pärnu maavalitsusele).

Protokoll koostamisel võib tarvilike andmete tõestamiseks tunnistajate kõrval võtta abiks ka perekonnaseisu suhtes teise järgu tähtsusega dokumente, missugused iseseisvalt ei või olla perekonnaregistrisse sissekandmise aluseks, nagu valla endiste rulliraamatute ehk hingekirjaraamatute ja elanikkude nimekirjade andmed, isiku-, politsei-, kaitseväe- ja koolitunnistused, teenistuslehed, igasugused kiriklikud tunnistused, millel ei ole sünni, abielu ja surma tõestamise suhtes ametlike dokumentide väärtust, nagu leeritähed, apostliku õigeusu koguduste personaalraamatust, pihti- või abielu eeluurimise (bratšnoi obõsk) raamatute põhjal väljaantud teatised. Siia kuuluvad ka baptistide, adventistide ja teiste lahkusulistest jutlustajate poolt oma koguduse liikmete kohta väljaantud õiendused sünni-, abielu ja surma kohta jne. Muidugi võib nendes dokumentides märgitud andmeid arvestada ainult niivõrd, kui võrd nendes sisalduvad perekonnaseisusse puutuvad andmed leiavad kinnitust isiku enese ja kahe tunnistaja poolt.

Siin olgu tähelepanu juhitud, et Eesti Jeesuse Kristuse Evangeeliumi koguduste vanematelt väljaantud abielutunnistusi, milles tunnistatakse, et isik on nimetatud koguduse vanema poolt abiellu kinnitatud (õnnistatud), ei saa ka protokoll koostamisega (kuigi kodanik ise ja kaks tunnis-

tajat seda kinnitavad) abielusolevaks tunnustada, sest Jeesuse Kristuse Evangeeliumi koguduste vanematelt toimetatud abielusid ei saa juriidiliselt maksvaks tunnustada; sellenimelisel usulahul ei ole Heakorra ja julgeoleku seaduses ettenähtud korras valitsusasutistes omal ajal registreeritud vaimulikke ega kinnitatud perekonnaseisumuudatuste registreerimise raamatuid. Seisukorra lahendamiseks tuleks niisugusele kodanikule soovitada oma abielu registreerida praegu maksva korra järgi (KS adm. o. seletus 25. IX 1933, nr. 771 Kuressaare linna perekonnaseisuametnikule).

Perekonnaseisu seaduse § 6 ettenähtud protokoll seatakse kokku ühes eksemplaris selleks trükitud planketil vorm nr. 13, mitte protokolliraamatus vorm nr. 12, millel on teine otstarve. Protokoll tähendatakse isiku öelduste, dokumentide ja tunnistajate tõenduste najal Perekonnaseisu seaduse § 6 punkt a, b, c ja d all tähendatud andmed. Protokoll märgitakse ka see osa andmeid, mis juba juriidiliselt maksvate perekonnaseisudokumentidega on tõestatud.

Perekonnaseisu seadus ja protokoll vorm näeb ette protokoll koostamist teatava ühe isiku kohta. Seepärast tuleb, näiteks, abikaasadele, kelle vanemate andmete kohta puuduvad maksvad tõendused, koostada kummalegi eriprotokoll nende andmete kindlakstegemisel.

Tempelmaksu tariifi nr. 9 erandi nr. 3 põhjal (RT 45 — 1928) on protokollid perekonnaseisuasjus tempelmaksust vabad; samuti on need vabad omavalitsusele või usutühingule langevast dokumendimaksust (vt. Prs. s. § 20 ja Vabariigi Valitsuse määrus Perekonnaseisu seaduse põhjal antavate dokumentide ja õienduste pealt võetava maksu kohta, RT 83 — 1928, art. 510). Protokoll hoitakse alal pärast vastavate sissekannete tegemist perekonnaregistrisse selle lisatoimetuses (Prs. s. § 87, RT 48 — 1926). Kodanikule protokoll vorm nr. 13 välja ei anta.

Perekonnaregistris võetakse lehed täitmisele lehtede numbrite järjekorras, ilma vahelt lehti tühjaks jätmata või erijaoskondi sisse seadmata. Igal isikul peab olema erilehekülj, nii tuleb kodaniku kohta avada kummalegi erileht. On kodaniku perekonnakiri avatud, ei tule tal järgmise perekonnaseisu muudatuse puhul avada uusi lehekülgi; need perekonnaseisumuud-

datused tuleb märkida juba temale avatud erileheküljel vastavates lahtrites.

Järjekord, missuguse avada erilehekülge igale üksikule perekonnaliikmele, kas enim isale, emale või lapsele, ei ole ette kirjutatud. Perekonnaregistri tähestiku kaardi järgi leitakse tarvilik kanne kätte, olgu perekonnaliige kirjutatud sisse kõrvuti oma teiste perekonnaliikmetega või üksikult võõraste isikute seas.

Perekonnaregistris märgitakse kõik ajaarvud uue kalendri järgi või paralleelselt vanaga. Juhul, kui dokumentides, mille alusel tehakse sissekanded perekonnaregistrisse, sisalduvad ajaarvud vana (Juuliuuse) kalendri järgi, arvatakse need ümber uue (Gregooriuuse) kalendri peale, lisades juure sündimustele, mis olid enne 1. märtsit 1900, 12 päeva, pärast 1900. a. 1. märtsit (1. märts incl.) — 13 päeva (vt. KS adm. o. ringkiri 12. IX 1927, nr. 43, p. 3 ja Vabariigi Valitsuse otsus 18. III 1933 RT 28 — 1933).

Kodaniku perekonnanimi ja nimi märgitakse perekonnaregistrisse üldreeglina sel kujul, kui see on märgitud isiku sünnimeetrikasse, resp. sünniakti. Nii on siis juhul, kui perekonnaseisuametnikule esitatud mitmesuguseis dokumentides on ühe ja sama isiku perekonnanimi või nimi märgitud lahkuminevalt, arvesse võtta õige perekonnanime, nimena tema sünnimeetrikas märgitud perekonnanimi, nimi. Sel üldjuhul on aga oma erandid. Nende erandite juures olen pikemalt juba peatunud „Maaomavalitsuses“ nr. 7 — 1933 ja nr. 2 — 1934 ilmunud artiklis „Isiku perekonnanimed, nimede ja kohanimed kirjutamisviisist“, millepärast neid siin enam ei korda.

Kui kodaniku perekonnanimi on seaduslikul alusel muudetud kantakse perekonnaregistrisse siiski ka tema endine perekonnanimi, märkides selle muutmise alus ja aeg, sest perekonnaregister peab võimaldama ülevaate perekonnanimedest, missuguseid isik on kannud.

Seaduslikus korras toimetatud perekonnanimedede muutused ja võtmised (Prs. s. § 61) registreeritakse perekonnaregistri märkuse lahtris välja arvatud naise perekonnanime muutmise abiellumisega (Prs. s. juhtk. §§ 67—69 RT 48 — 1926).

Kuni 1. juulini 1926 oli võimalik nime (eesnimede) muutmise ühest usust teise üleminekul, ning niisugune nime muutmise oli juriidiliselt maksev, kui mindi üle usku, kelle vaimulikel oli maksvate

seaduste põhjal õigus registreerida perekonnaseisumuudatusi. Seepärast tuleb niisuguse kodaniku perekonnakirjade korraldamisel, kes enne 1. juulit 1926 on läinud üle teise usku ning on omandanud seega uue nime, perekonnaregistrisse kanda nimega, mille ta omandanud viimases ristimisel (salvimisel). Peale selle tuleb perekonnaregistris märkida ka kodaniku endine nimi, tähendades millal, missuguse akti põhjal see on kaotanud maksvuse (KS adm. o. seletus 16. VII 1931 nr. 725 Harju maavalitsusele).

Saksa-, rootsi- jne. keelsetest dokumentidest, mis kirjutatud ladina tähestikuga, kirjutatakse perekonnanimed, nimed perekonnaregistrisse üldiselt nii, nagu need on märgitud neis keelis. Venekeelsetest dokumentidest tuleb vene keeles märgitud nimed kirjutada ümber eesti keeles tarvilisel olevate tähtedega. Kohtu- ja Siseministeeriumi adm. o. ringkirjas 15. novembrist 1927 nr. 1805, II osa, p. 4 perekonnaseisuametnikele, antakse juhiseid, kuidas transkribeerida vene tähti. Peale selle olgu juhitud tähelepanu sellele, et vene „c“ ja „x“ kahe vokaali vahel tuleb kirjutada vastavalt tegelikule hääldamisele „ss“ ja „hh“, näiteks: Раиса — Raisa, Чеховъ — Tšehhov. Teatavasti vene perekonnanimele on lisatud nimekandja sugu määravad lõpud. Eesti keeles tarvitatakse aga perekonnanimed ainult meessoost lõpuga. (Mitte Veera Kovalevskaja, vaid Veera Kovalevski.)

Riigikohtu ts.-o. otsusest 7. apr. 1927 (Riigik. ts.-o. toim. nr. 30 — 1927) selgub, et õigekirjutuslikud parandused perekonnanimes ja nimedes on lubatud. Riigikohtu seletusel sõltub nimekandjast, kuidas ta oma nime tahab kirjutada ortograafiliselt, kas näiteks Leppik või Lepik. Sellest tuleb järeldada, et perekonnaseisuametnik on õigustatud seni algdokumentis vana ortograafia järgi kirjutatud perekonnanimesid kirjutama perekonnaregistrisse praegusaja õigekeelsusreeglite kohaselt, kui kodanik avaldab sellekohase soovi või nõusoleku. Mõnel juhul pole perekonnaseisuametnikul sugugi kerge võtta seisukohta, kas võib tulla vastu kodaniku soovile ta nime parandamisel. Kahtluse puhul on soovitatav enne paranduse toimetamist teada saada Siseministeeriumi seisukoht.

Soovib kodanik, et tema perekonnanimi ja nimi sisse kantaks perekonnaregistrisse (Vt. järg lhk. nr. 58.)

Maakonnaomavalitsuste tulud

Tulude nimetus	Harju		Järva		Lääne		Petseri		Pärnu	
	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%
Korralised tulud.										
Peatükk I. MAKSUD.										
1. Kinnisvarademaks	54.097.—	12,54	40.765.—	13,67	42.128.—	9,89	58.815.—	21,88	57.846.—	13,19
2. Tulumaks	54.934.—	12,73	29.676.—	9,96	43.063.—	10,12	33.922.—	12,63	45.704.—	10,43
3. Lisapõhiarimaks	8.000.—	1,86	4.029.—	1,35	5.491.—	1,29	2.101.—	0,78	6.056.—	1,38
4. Trahterimaks	13.382.—	3,10	2.799.—	0,94	1.007.—	0,24	11.399.—	4,25	8.474.—	1,93
5. Maks laada ja turuplatsidelt	1.046.—	0,24	984.—	0,33	850.—	0,20	71.—	0,03	1.206.—	0,28
6. Maks liikumiseabinõud, veeteedel	—	—	—	—	1.494.—	0,35	—	—	—	—
7. Maks suvitajatelt	192.—	0,04	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Maks laskeriistade lubadelt	1.839.—	0,43	975.—	0,33	1.104.—	0,26	399.—	0,15	1.873.—	0,43
9. Maks jahilubadelt	5.365.—	1,24	1.390.—	0,46	1.780.—	0,42	815.—	0,30	2.035.—	0,46
10. Maks lõbustustelt	2.637.—	0,61	3.600.—	1,21	624.—	0,14	5.—	0,00	3.891.—	0,89
11. Kantsleimaks	—	—	36.—	1,01	30.—	0,01	47.—	0,01	99.—	0,02
12. Maksude viivitus % %	2.029.—	0,47	1.165.—	0,39	1.160.—	0,27	7.072.—	2,63	1.269.—	0,29
Peatükk I kokku	143.521.—	33,26	85.419.—	28,65	98.731.—	23,19	114.646.—	42,66	128.453.—	29,30
Peatükk II. VARANDUSED.										
1. Rendid ja üürid	6.494.—	1,50	3.161.—	1,06	1.053.—	0,25	4.180.—	1,56	1.433.—	0,33
2. Vallasvara müümine	—	—	—	—	1.400.—	0,33	139.—	0,05	—	—
Peatükk II kokku	6.494.—	1,50	3.161.—	1,06	2.453.—	0,58	4.319.—	1,61	1.433.—	0,33
Peatükk III. KAPITALID.										
1. Kapitalide ja fondide % %	—	—	—	—	—	—	—	—	11.—	0,00
2. Üldiste hoiumismade % %	852.—	0,20	26.—	0,01	612.—	0,14	169.—	0,06	403.—	0,09
3. Aktsiate ja osamaks. dividendid	—	—	—	—	—	—	—	—	120.—	0,03
4. Saadaolevate võlgade % %	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Peatükk III kokku	852.—	0,20	26.—	0,01	612.—	0,14	169.—	0,06	531.—	0,12
Peatükk IV. MAAVALITSUSE ASUTISED.										
1. Hariduse alal	5.680.—	1,32	8.686.—	2,91	16.344.—	3,84	—	—	17.625.—	4,03
2. Tervishoiu alal	—	—	13.531.—	4,54	35.329.—	8,30	17.658.—	6,57	2.205.—	0,50
3. Hoolekande alal	3.433.—	0,79	12.643.—	4,24	7.023.—	1,65	1.462.—	0,54	69.538.—	15,86
4. Põllunduse alal	250.—	0,06	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Loomatervishoiu alal	—	—	—	—	—	—	—	—	17.—	0,00
Peatükk IV kokku	9.363.—	2,17	34.860.—	11,69	58.696.—	13,79	19.120.—	7,11	89.385.—	20,39
Peatükk V. MAAVALITSUSE ETTEVÕTTED.										
1. Põllumajand. ettevõtete ülejäägid	1.380.—	0,32	445.—	0,15	404.—	0,09	—	—	812.—	0,18
2. Tööstusliste ettev. ülejäägid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Äriliste ettevõtete ülejäägid	—	—	—	—	—	—	965.—	0,36	—	—
Peatükk V kokku	1.380.—	0,32	445.—	0,15	404.—	0,09	965.—	0,36	812.—	0,18
Peatükk VI. KULUDE TASU.										
1. Sotsiaal adm. alal	652.—	0,15	—	—	—	—	—	—	1.399.—	0,32
2. Hariduse alal	—	—	706.—	0,24	—	—	—	—	—	—
3. Tervishoiu alal	—	—	—	—	—	—	3.—	0,00	—	—
4. Hoolekande alal	6.559.—	1,52	—	—	4.135.—	0,98	1.686.—	0,63	11.760.—	2,68
5. Põllunduse alal	220.—	0,05	2.358.—	0,79	—	—	544.—	0,20	—	—
6. Teedekapitali alal	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Maavalitsuse alal	—	—	—	—	—	—	—	—	530.—	0,12
8. Muul alal	—	—	3.363.—	1,13	—	—	140.—	0,05	—	—
Peatükk VI kokku	7.431.—	1,72	6.427.—	2,16	4.135.—	0,98	2.373.—	0,88	13.689.—	3,12

1932/33. a. aruannete järele.

Saare		Tartu		Valga		Viljandi		Viru		Võru		Kokku	
Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%
24.438.—	9,83	112.829.—	20,57	28.264.—	16,88	62.312.—	16,06	81.484.—	16,25	40.954.—	12,32	603.932.—	14,92
29.257.—	11,77	74.571.—	13,60	15.410.—	9,20	38.598.—	9,95	66.318.—	13,23	38.164.—	11,48	469.617.—	11,60
1.959.—	0,79	8.482.—	1,55	2.278.—	1,36	4.330.—	1,13	11.266.—	2,24	4.944.—	1,49	58.936.—	1,46
—	—	2.825.—	0,52	2.281.—	1,97	5.281.—	1,36	2.019.—	0,40	4.039.—	1,22	54.506.—	1,35
566.—	0,23	610.—	0,11	345.—	0,21	—	—	674.—	0,13	—	—	6.952.—	1,16
947.—	0,38	—	—	—	—	96.—	0,02	—	—	—	—	2.537.—	0,06
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	192.—	0,00
409.—	0,16	2.383.—	0,43	526.—	0,31	1.630.—	0,42	1.995.—	0,40	1.304.—	0,39	14.437.—	0,35
1.743.—	0,70	3.120.—	0,57	530.—	0,31	2.090.—	0,54	3.040.—	0,61	670.—	0,20	22.578.—	0,56
15.—	0,01	2.738.—	0,50	1.616.—	0,96	2.558.—	0,66	8.170.—	1,63	2.797.—	0,84	28.651.—	0,71
69.—	0,03	50.—	0,01	47.—	0,03	103.—	0,02	—	—	81.—	0,02	562.—	0,01
462.—	0,18	3.628.—	0,66	789.—	0,47	1.913.—	0,49	3.750.—	0,75	3.645.—	1,10	26.882.—	0,66
59.865.—	24,08	211.236.—	38,52	53.086.—	31,70	118.911.—	30,65	178.716.—	35,64	96.598.—	29,06	1.289.182.—	31,84
17.864.—	7,19	22.504.—	4,10	484.—	0,29	2.929.—	0,76	4.944.—	0,99	1.200.—	0,36	66.246.—	1,64
—	—	322.—	0,06	—	—	—	—	2.069.—	0,41	—	—	3.930.—	0,10
17.864.—	7,19	22.826.—	4,16	484.—	0,29	2.929.—	0,76	7.013.—	1,40	1.200.—	0,36	70.176.—	1,74
—	—	—	—	—	—	165.—	0,04	—	—	68.—	0,02	244.—	0,01
29.—	0,01	1.306.—	0,24	277.—	0,17	470.—	0,12	404.—	0,08	—	—	4.548.—	0,11
—	—	770.—	0,14	36.—	0,02	—	—	352.—	0,07	—	—	1.278.—	0,03
—	—	—	—	—	—	—	—	72.—	0,02	—	—	72.—	0,00
29.—	0,01	2.076.—	0,38	313.—	0,19	635.—	0,16	828.—	0,17	68.—	0,02	6.142.—	0,15
8.958.—	3,61	—	—	7.973.—	4,76	31.080.—	8,01	7.223.—	1,44	174.—	0,05	103.743.—	2,56
24.121.—	9,70	487.—	0,09	—	—	12.947.—	3,34	—	—	—	—	106.278.—	2,63
2.618.—	1,05	2.5542.—	4,65	4.705.—	2,81	17.485.—	4,51	1.615.—	0,32	36.252.—	10,91	182.316.—	4,50
203.—	0,08	32.—	0,01	—	—	—	—	150.—	0,03	—	—	635.—	0,02
—	—	—	—	—	—	639.—	0,16	—	—	—	—	656.—	0,02
35.900.—	14,44	26.061.—	4,75	12.678.—	7,57	62.151.—	16,02	8.988.—	1,79	36.426.—	10,96	393.628.—	9,73
1.055.—	0,42	4.003.—	0,73	13.—	0,00	3.218.—	0,83	1.096.—	0,22	6.906.—	2,08	19.332.—	0,48
—	—	—	—	—	—	—	—	2.659.—	0,53	570.—	0,17	3.229.—	0,08
—	—	—	—	—	—	—	—	390.—	0,08	—	—	1.355.—	0,03
1.055.—	0,42	4.003.—	0,73	13.—	0,00	3.218.—	0,83	4.145.—	0,83	7.476.—	2,25	23.916.—	0,59
1.741.—	0,71	1.362.—	0,25	—	—	—	—	190.—	0,04	203.—	0,06	5.548.—	0,14
1.399.—	0,56	287.—	0,05	893.—	0,54	384.—	0,10	—	—	400.—	0,12	4.069.—	0,10
1.329.—	0,53	776.—	0,14	416.—	0,25	423.—	0,11	—	—	602.—	0,18	3.549.—	0,09
80.—	0,03	2.020.—	0,37	3.146.—	1,88	—	—	7.521.—	1,49	6.158.—	1,85	43.065.—	1,06
—	—	—	—	29.—	0,01	—	—	—	—	—	—	3.151.—	0,08
—	—	—	—	700.—	0,42	—	—	—	—	—	—	700.—	0,02
750.—	0,30	389.—	0,07	354.—	0,21	—	—	—	—	192.—	0,06	2.217.—	0,05
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3.503.—	0,08
5.299.—	2,13	4.835.—	0,88	5.538.—	3,31	809.—	0,21	7.711.—	1,53	7.555.—	2,27	65.802.—	1,62

Tulude nimetus	Harju		Järva		Lääne		Petseri		Pärnu	
	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%
Peatükk VII. TOETUSED.										
1. Riigilt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Peatükk VII kokku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Peatükk VIII. MITMESUGUSED TULUD.										
1. Eelarvete ülejäägid	3.808.—	0,88	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Juhuslikud tulud	2.939.—	0,68	5.326.—	1,79	2.654.—	0,62	87.—	0,03	204.—	0,05
3. Tagavarakapitalist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Peatükk VIII kokku	6.747.—	1,56	5.326.—	1,79	2.654.—	0,62	87.—	0,03	204.—	0,05
Korralised tulud kokku	175.788.—	40,73	135.664.—	45,51	167.685.—	39,39	141.679.—	52,71	234.510.—	53,49
ERAKORRALISED TULUD.										
1. Kinnisvarade müümine	—	—	—	—	—	—	2.500.—	0,93	1.375.—	0,31
2. Toetused	—	—	—	—	—	—	—	—	3.500.—	0,80
3. Laenud	—	—	—	—	—	—	10.000.—	3,72	—	—
4. Antud laenude arvel tagasimaks. tagasimaksuta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Erikapit. ja fondide kasutamine, tagasimaksuta	2.000.—	0,46	—	—	—	—	2.500.—	0,93	—	—
6. Laenud riigikassalt	—	—	—	—	20.000.—	4,70	20.000.—	7,44	—	—
7. Laenud pankadelt ja teistelt asu- tustelt	—	—	—	—	—	—	8.104.—	3,02	—	—
8. Kulude vähendamine	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erakorral. tulud kokku	2.000.—	0,46	—	—	20.000.—	4,70	43.104.—	16,04	4.875.—	1,11
Korralised ja erakorral. tulud kokku	177.788.—	41,19	135.664.—	45,51	187.685.—	44,09	184.783.—	68,75	239.385.—	54,60
TEEDEKAPITALI TULUD.										
1. Maksud	78.444.—	18,18	39.813.—	13,35	50.921.—	11,96	25.548.—	9,51	58.502.—	13,34
2. Maanteede päraldiste tulud	—	—	—	—	84.—	0,02	517.—	0,19	—	—
3. Toetused	147.310.—	34,14	93.157.—	31,25	147.552.—	34,66	53.321.—	19,84	138.460.—	31,58
4. Mitmesugused tulud	28.001.—	6,49	29.470.—	9,89	39.478.—	9,27	4.582.—	1,71	2.079.—	0,48
Teedekapitali tulud	253.755.—	58,81	162.440.—	54,49	238.035.—	55,91	83.968.—	31,25	199.041.—	45,40
Tulude kogusumma	431.543.—	100%	298.104.—	100%	425.720.—	100%	268.751.—	100%	438.426.—	100%

risse õigekirjutuslikult parandatult ja leiab perekonnaseisuametnik selle soovi tähelepanuväärivaks, võtab viimane kodanikult sellekohase allkirja, mis võiks sõnastuda järgmiselt: „Tugedes Riigikohtu seletusele 7. aprillist 1927 ja eesti keele õigekirjutusreegleile, soovin, et minu perekonnanimi, nimi, mis on sünnimeetrikas märgitud „Masik, Juhhan“, märgitakse perekonnaregistrisse: „Maasik, Juhan“. Juhan Maasik (allkiri). Tõestan Juhan Maasiku allkirja N. N. (allkiri). A valla perekonnaseisuametnik. (Allkirja andmise aasta, kuupäev)“. Allkiri ise säilita-

takse perekonnaregistri lisatoimetuses. Sellisel korral on soovitatav perekonnaregistri märkuste lahtris tähendada: kuidas kirjutati kodaniku perekonnanimi, nimi endise kirjaviisi järgi, et ei kaoks side sügüvõsa selgitamisel.

Perekonnaseisu seaduse juhtnõõride §§ 62—69 (RT 48 — 1928 ja 27 — 1931) näevad ette üksikasjaliselt missugused andmed ja kus kohal registreeritakse isiku erileheküljel. Perekonnaregistris isikule avatud erileheküljel registreeritakse isiku nimelahtris: isiku perekonnanimi ja täieline nimi. Kui isikul mitu nime, siis kan-

Saare		Tartu		Valga		Viljandi		Viru		Võru		Kokku	
Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%
4.650.—	1,87	—	—	—	—	—	—	—	—	400.—	0,12	5.050.—	0,12
4.650.—	1,87	—	—	—	—	—	—	—	—	400.—	0,12	5.050.—	0,12
—	—	—	—	—	—	17.830.—	4,59	1.794.—	0,36	—	—	23.432.—	0,58
514.—	0,21	1.869.—	0,34	1.019.—	0,61	1.236.—	0,32	8.839.—	1,76	2.134.—	0,64	26.821.—	0,66
—	—	—	—	2.113.—	1,26	—	—	—	—	—	—	2.113.—	0,05
514.—	0,21	1.869.—	0,34	3.132.—	1,87	19.066.—	4,91	10.633.—	2,12	2.134.—	0,64	52.366.—	1,29
125.176.—	50,35	272.906.—	49,76	75.244.—	44,93	207.719.—	53,54	218.034.—	43,48	151.857.—	45,68	1.906.262.—	47,08
10.000.—	4,02	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13.875.—	0,35
6.795.—	2,74	2.250.—	0,41	3.000.—	1,79	—	—	—	—	—	—	15.545.—	0,38
—	—	301.—	0,05	—	—	—	—	—	—	—	—	10.000.—	0,25
—	—	—	—	425.—	0,25	—	—	—	—	—	—	301.—	0,01
—	—	—	—	8.000.—	4,78	—	—	—	—	—	—	4.925.—	0,12
—	—	—	—	—	—	10.428.—	2,69	5.090.—	1,02	—	—	48.000.—	1,18
—	—	—	—	1.575.—	0,94	—	—	—	—	—	—	23.622.—	0,58
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.575.—	0,04
16.795.—	6,76	2.551.—	0,46	13.000.—	7,76	10.428.—	2,69	5.090.—	1,02	—	—	117.843.—	2,91
141.971.—	57,11	275.457.—	50,22	88.244.—	52,69	218.147.—	56,23	223.124.—	44,50	151.857.—	45,68	2.024.105.—	49,99
31.786.—	12,79	88.701.—	16,17	21.001.—	12,54	33.375.—	8,60	95.099.—	18,96	53.618.—	16,13	576.808.—	14,25
360.—	0,14	2.547.—	0,46	63.—	0,04	323.—	0,08	—	—	160.—	0,05	4.054.—	0,10
71.402.—	28,73	167.176.—	30,49	57.791.—	34,51	132.999.—	34,28	178.631.—	35,62	117.532.—	35,36	1.305.331.—	32,24
3.058.—	1,23	14.563.—	2,66	378.—	0,22	3.137.—	0,81	4.600.—	0,92	9.256.—	2,78	138.602.—	3,42
106.606.—	42,89	272.987.—	49,78	79.233.—	47,31	169.834.—	43,77	278.330.—	55,50	180.566.—	54,32	2.024.795.—	50,01
248.577.—	100%	548.444.—	100%	167.477.—	100%	387.981.—	100%	501.454.—	100%	332.423.—	100%	4.048.900.—	100%

takse need kõik perekonnaregistrisse selles järjekorras, nagu nad märgitud algdokumendis. Abielus olevale naisele perekonnaregistris erilehekülje avamisel tuleb nime lahtris märkida tema perekonnanimi mehe järgi ja klambrites ta vallaspõlve perekonnanimi. Edasi märgitakse nimelahtris vanemate perekonnanimed (emal ka vallaspõlve perekonnanimi), nimed, sünniaeg ning -koht valla, alevi või linna nimetusega. Praktikast on tulnud ette, et vanemate sünniajad ja -kohad on märgitud nimelahtri asemel sünnilahtrisse, mis ei ole õige.

Isiku vanemate abiellumise aja, kui surnud, siis suremise aja märkimine isiku erileheküljel (Prs. s. § 6) ei ole sunduslik, kuid seda võib märkida, kui isik esineb vastava sooviavaldusega, esitades selleks tarvilikke dokumente, või, kui dokumente on võimatu esitada, need andmed oli võimalik kindlaks teha protokolliga (Prs. s. § 6). Nende andmete märkimise korral märgitakse need perekonnaregistri nimelahtris peale isiku vanemate perekonnanimede, nimede, sünniaegade ja -kohtade.

Juhul, kui on võimatu tõestada isiku vanemate sünniaega ja -kohta Perekonna-

seisu seaduse § 6 korras, jäävad need andmed perekonnaregistrisse märkimata. Niisugusel juhul võtab perekonnaseisumetnik allkirja asjaosaliselt kodanikult, et viimane nõutud andmete saamiseks on kasutanud kõik abinõud (tähendades, missugused nimelt) ja et temal ei ole võimalik hankida puuduvaid andmeid dokumentide ega tunnistajate varal. See allkiri hoitakse alal perekonnaregistri vastava lehekülje lisatoimetuses (Prs. s. juhtn. § 62, RT 27 — 1931).

Petserimaalt ja Naroovatagustest valdadest pärit olevate isikute suhtes võivad tulla ette ka juhud, kus ei saa märkida perekonnaregistrisse isiku vanemate perekonnanimed, põhjusel, et isa või ema on surnud perekonnanimeta, enne perekonnanimede panemist. Niisugusel juhul tuleb nad perekonnaregistrisse märkida nime ja isa nime järgi. Loomulikult jääb märkimata ka isiku ema vallas põlve perekonnanimi, kui tal seda vallas põlves ei olnud.

Vallas põlve erileheküljel märgitakse ainult ema (Prs. s. j. § 69, RT 48 — 1926).

Seadustatud lapsed kantakse perekonnaregistrisse, nagu abielulapsedki, selle vahega, et märkuste lahtrisse tehakse märkus, et nad on seadustatud vanemate abiellumisega sel ja sel aasta kuupäeval (KS adm. o. seletus 20. III 1931 nr. 1829).

Adopteeritud kodaniku erileheküljel märgitakse nimelahtris nagu harilikult tema lihased vanemad. Tema adoptiivvanemad märgitakse kohtuotsuse alusel märkuste lahtrisse, tähendades adopteerimise aeg (KS adm. o. seletus 19. sept. 1932 nr. 943).

Leidlapse suhtes, kelle vanemad ei ole avalikuks tulnud, ei saa üldse vanemaid sisse kanda.

Perekonnaregistri sünnilahtris märgitakse isiku sünnipäev, -kuu, -aasta ja -koht. Kui sünnikoht on lahkuminev tema alalisest elukohast, märgitakse samas lahtris ka tema alaline elukoht vanemate järgi.

Abiellumislahtris märgitakse isiku abiellumise päev, kuu ja aasta ning koha nimetus, kus abielu on registreeritud, samas lahtris märgitakse ka isiku alaline elukoht. Abiellub isik mitu korda, märgitakse samad andmed abiellumise järjekorras perekonnaregistri abiellumislahtris.

Sünnilahtris märgitakse isiku alaline elukoht sünniakti andmetel, abiellumislahtris abieluakti alusel. Sünni- ja abiellumislahtris võib alalise elukoha märkimi-

se nõue jääda täitmata enne 1. juulit 1926 asetleidnud sündimiste ja abiellumiste juhtude suhtes. Kui isik on sündinud välismaal, on tarviline peale sünnikoha omavalitsuse märkida ka riigi nimetus ja teised vastavad üksused, kuhu see koht kuulub (KS adm. o. seletus 12. X 1933 nr. 991).

Abikaasa kohta märgitakse tema perekonnanimi (naisabikaasa kohta ka kõik endised perekonnanimed), nimi, sünniaasta, -kuu, -päev ja -koht (Prs. s. j. § 62).

Kui on võimatu saada maksvat dokumenti isiku juba surnud või lahutatud abikaasa sünniaja ja -koha kohta, tuleb need andmed kindlaks teha Perekonnaseisu s. § 6 ettenähtud protokolli koostamise teel. Ei ole ka sel teel võimalik neid andmeid kindlaks teha, tuleb kodanikult võtta allkiri, analoogiliselt sellele, kuidas võetakse allkiri juhtudel, kus on võimatu kindlaks teha isiku vanemate sünniaega ja -kohta (Prs. s. j. § 62). Selle allkirja alusel tuleb perekonnaregistris teha märkus, et abikaasa sünniaega ja -kohta ei läinud korda kindlaks teha (KS adm. o. seletus 12. X 1933 nr. 1016 Räpina valla perekonnaseisumetnikule).

Ka tühine abielu tuleb sisse kanda perekonnaregistrisse, samuti millal ja missuguse kohtu otsusel abielu on tühistatud. Perekonnaregistrisse kantakse samuti tühistest abielust sündinud lapsed, sest nad loetakse Balti eraseaduse III k. § 147 (järg) põhjal seaduslike lastega tüheõiguslikeks (KS adm. o. seletus 15. VII 1931 nr. 432).

Kui isiku abikaas on välismaalane, tuleb perekonnaregistris märkida ka tema kodakondsus või kodakondsusetus. Samasugused märkused tehakse ka isiku laste kohta, kes teise riigi kodanikud või kodakondsuseta (KS adm. o. seletus 5. II 1930 nr. 6754).

Perekonnaregistri surmalahtris märgitakse isiku surma või surnukeha leidmise kuu, päev ja aasta, surma- või surnukeha leidmise koht ja matmiskoha nimetus, kuhu surnu maetud; kui isiku alaline elukoht on lahkuminev surmakohast, märgitakse ära ka tema alaline elukoht (Prs. s. § 62).

Sellesse lahtrisse on mõned perekonnaseisumetnikud ekslikult märkinud ka isiku vanemate või abikaasade surmaaajad. Abikaasa surmaaeg, samuti nagu abielu lahutamise ja tühistamise aeg, on ette nähtud märkida märkuste lahtris (Prs. s.

j. § 67). Mõned perekonnaseisuametnikud märgivad abikaasa surmaaaja või abielulahutamise aja abikaasa lahtrisse. Sellega on ka Siseministeerium olnud nõus.

Kui abikaas on jäänud sõjas teadmata kadunuks, ja tema surma kohta puuduvad maksvad tõendused, tuleb abikaasa surma sissekandmiseks perekonnaregistrisse kõigepealt teda kohtuteel surnuks tunnustada. Seda on võimalik viia läbi Sõjaoludes teadmata kadunute surnuks tunnustamise tähtsaja lühendamise seaduse alusel (RT 41 — 1928 art. 232). Nimetatud seaduse põhjal võib kohus sõjaoludes teadmata kadunud isiku surnuks tunnustada, kui möödunud kümme aastat temalt viimaste teadete saamisest. Sarnasel korral loetakse teadmata kadunu surmapäevaks päev, mil kohus ta tunnustas surnuks. Surm märgitakse niisugusel juhul perekonnaregistrisse seadusejõusse astunud kohtuotsuse põhjal (KS adm. o. seletus 13. sept. 1933 nr. 788 Tartu linna perekonnaseisumetile).

Peale isiku kohta nõutavate andmete märgitakse sündimiste järjekorras perekonnaregistri samal leheküljel tema seaduslikus abielus, naisel ka väljaspool abielu sündinud lapsed. Isiku nimelahtris, selleks määratud kohal, märgitakse lapse sugu ja nimi, sünnilahtris — sündimise kuupäev ja aasta. Kui isik on mitu korda abiellunud, tehakse vastav märkus: mitmendast abiellust laps (Prs. s. j. § 64, RT 48 — 1928). Märkuste lahtris märgitakse perekonnaregistri kõi de ja lehekülje number, kus lapsele avatud erilehekülg. Surnultsündinute kohta tähendatakse vanemate küljel ainult sugu, näiteks „Surnultsündinud tütar“ ning surmalahtris — tema surma- (sünni-) aeg ning -koht (Prs. s. j. § 65, RT 48 — 1928).

Kuna perekonnaregistris teatava isiku kohta avatud erileht peab andma täielise ülevaate kõigi tema elus olnud perekonnaseisumuudatuste kohta, märgitakse tema erileheküljel kõik tema lapsed, vaatamata sellele kas laps on juba surnud isiku perekonnakirjade avamise silmapilgul, või kas see oli surnultsündinud laps. Sel põhjusel tuleb ka kummagi vanema erileheküljel märkida kõik nende lapsed, ja seda ka siis, kui nende leheküljed avatud kõrvuti.

Meeskodaniku perekonnaregistri erileheküljele ei või kanda tema vallaslast, vaatamata, et ta lapse on sünniakti koostamisel omaks tunnustanud, olgu siis, et laps on seadustatud tema abiellumisega lapse emaga või et ta lapse adopteeritud

kohtuteel (KS adm. o. seletus 25. II 1933 nr. 1950 ja Prs. s. § 36).

Adopteeritud laps tuleb kanda perekonnaregistrisse adopteerija erileheküljele tema laste lahtrisse andmetega, mis ette nähtud märkida laste kohta, märkimisega millal, missuguse kohtuotsusega ta on adopteeritud. Kui adopteerimise kohtuotsuses adopteerija (mehe) seaduslik naine ei ole nimetatud, ei tule märkida mehe poolt adopteeritud last naise erileheküljele (KS adm. o. seletus 16. III 1931 Viru maakantsusele).

Isiku perekonnaregistri leheküljel ei tule märkida tema laste abiellumise aega ja nende abikaasad. Need andmed märgitakse isiku laste perekonnaregistri erilehekülgedele.

Prs. s. juhtnöörid ei näe ette kohustust vanemate perekonnaregistri lehekülgedele märkida nende laste surmaaega, -kohta ja matmiskohta. Kuid neil juhtudel, kui laps on surnud enne temale perekonnaregistris erilehekülje avamist, tuleb niisuguse lapse surmaaeg märkida vanemate leheküljel (Prs. s. § 6 p. c).

Peale ülaltähendatud andmete registreeritakse perekonnaregistri märkuste lahtris sellekohaste dokumentide põhjal isiku Eesti Vabariigi kodakondsusse astumine ja kodakondsusest lahkumine (Prs. s. § 1, Prs. s. juhtn. § 67).

Perekonnaregistri märkuste lahtrisse kantakse ka täiendavate aktide või kohtuotsuste põhjal tehtavad parandused (Prs. s. j. § 66, RT 48 — 1926).

Perekonnaregistrisse dokumendist mahakirjutamisel sattunud vead on võimalik parandada, paigutades vigased sõnad klambrisse ja kirjutades peale õiged andmed. Parandust tuleb täiendada märkuste lahtris paranduse tegemise aasta, kuupäeva ja perekonnaseisuametniku allkirjaga.

On perekonnaregistrisse sissekanne tehtud evang.-luteriusu koguduse personaalraamatu andmete alusel ja hiljem saadud meetrikatunnistustega on tõendatud, et sissekanne on vigane, võib parandus meetrika alusel läbi viia perekonnaregistris. Kui aga esitatakse sama kande kohta mõne teise evang.-luteriusu koguduse poolt väljaantud perekonnateatis, mis läheb lahku esimesest perekonnateatisest, siis ei saa selle viimase perekonnaseisuteatise põhjal parandusi ette võtta, vaid tuleb nõutada täiendavalt meetrikatunnistus, selgusele jõudmiseks, missugune perekonnateatis on vigane.

Vallaomavalitsused ja nende keskkorraldus.

F. Vellner.

Maakonnaomavalitsuste kaotamisega ja nende asendamisega ajutiste maavalitsustega kerkis ülesse küsimus kas ajutised maavalitsused võivad edasi olla Maaomavalitsuste Liidu liikmeks, või on nad maakonnaomavalitsuste kadudes, automaatselt sealt väljalangenud.

Kõigepealt kuidas tuleks küsimus lahendada Liidu põhikirja kohaselt. Liidu põhikirja § 7 järele võivad Liidu liikmeteks olla kõik maa- ja vallavalitsused oma vastavate organite otsuse kohaselt. Kas Liidu põhikirja järele võivad ajutised maavalitsused olla edasi Liidu liikmeteks? Meie arvates tuleks küsimusele vastata jaatavalt ja täiesti põhjendatult. Maakondade ajutise valitsemise seaduse (RT nr. 5 — 1934. a.) § 4 järele ajutised maavalitsused täidavad endiste maavalitsuste ülesandeid kuni viimaste üleandmiseni vastavaile asutustele. Ajutistel maavalitsustel, nende liikmeil ja teenijail on samad õigused ja kohused, kui endistel maavalitsustel, nende liikmeil ja vastavail teenijail. Järjekult ajutised maavalitsused on otsesed maakonnaomavalitsuste õigusjärglased — successorid, kõige nende ülesannetega, õigustega ja kohustega, mis olid maakonnaomavalitsustel. Kubermangu ja maakonna semstvo asutuste seaduse (VSK II köide 1915. a. väljaanne) § 3, märkus 2. põhjal oli kubermangude ja maakondade semstvodel õigus eriliste eeskirjade põhjal: 1) sõlmida vastastikkusel kokkuleppel eneste vahel, samuti ka teiste kohaliste omavalitsuste organitega selt-singu lepinguid, 2) asutada liituseid ja 3) korraldada kongresse. Samuti Eestimaa kubermangu administratiivse valitsemise ja kohaliku omavalitsuse ajutise korralduse kohta käiva Ajutise Valitsuse määruse 30. märtsist 1917. a. elluviimise reeglite § 9 alusel oli antud Ajutistele Semstvo Nõukogudele õigus vastavalt semstvo asutuste kohta maksmapandud määrustele omavahel vastastikkusel kokkuleppel asutada liite ja sõlmida selt-singu lepinguid ning korraldada nende võimkonda kuuluvates asjades kongresse. Sellega ka ajutistel maavalitsustel, kui maakonnaomavalitsuste (semstvode) otsestel õigusjärglastel on täieline õigus asutada omavahelisi liite, või sõlmida teiste omavalitsustega selt-singu lepinguid. Järjekult on ajutistel maavalitsustel jurii-

diliselt täieline alus ja õigus olla maakonnaomavalitsuste järglastena Liidu liikmeks seni, kuni kestavad ajutised maavalitsused. Kuidas olukord kujuneb ajutiste maavalitsuste kadumisega, ei või ette ütelda, kuna ei ole teada, millised asutused võivad neid asendada ning see küsimus jäägu ka tuleviku lahendada.

Nüüd on ülesse kerkinud küsimus, kas ei tuleks Maaomavalitsuste Liit maakonnaomavalitsuste kaotamise järeldusel ümberkujundada puhtakujuliseks valdade liiduks. See mõte on vilksatanud isegi ajalehtede veergudel ning on kerkinud mõnes kohas isegi ülesse maakondliku valdade liidu või liidu osakonna loomise küsimus. Pikemalt on peatatud nimetatud küsimuse juures ka „Maalehes“ nr. 44, 17. aprillist 1934. a. artiklis „Vallaomavalitsuste huvide kaitseks“. Kirjutises tähendatakse täiesti õieti ja põhjendatult, „et ei ole mõeldav olukord kus ligi nelisada vallaomavalitsusüksust tegutseksid ilma, et neil oleks sõnaõigust kaasarääkimiseks küsimusis, mis käsitavad otseselt vallaomavalitsuse elu korraldusi. Maaomavalitsuste Liit jääb praegu ainsaks organisatsiooniks, kus leiaks võimalusi üle riigi kajastada maaomavalitsuste põhimõtteid ja soove.“ Kirjutise autori arvates tuleks Maaomavalitsuste Liit ümberkujundada vallaomavalitsuste liiduks.

Kõik need esiletõudud mõtted on täiesti õiged ja põhjendatud. Ainult autor on nähtavasti olnud mitteteadlik Liidu põhikirjast ja Liidu praegusest tegelikust koosseisust. Liidu põhikirja järele võivad Liidu liikmeteks olla niihästi maavalitsused, kui vallavalitsused. Kuna Liidu liikmeks on praegu kõik maavalitsused peale Saaremaa maavalitsuse, kes 1932. a. välja astus, ning 247 vallavalitsust, siis on kirjutise autor eksinud tõsiasi, et Maaomavalitsuste Liit pole mitte maavalitsuste koondis üksi, vaid sinna on koondatud tervelt $\frac{2}{3}$ vallaomavalitsustest.

Liidu ümberkujundamine puhtakujuliseks valdade liiduks on kõneall olnud juba varemgi Liidu juhatuses. Kuid kuna Liidu põhikirja ja samuti ka Siseministrierumi asjatundjate seletuste järele võivad ajutised maavalitsused Liidu liikmeks edasi olla, siis ei saadud küsimust praeguseni veel lõpulikult otsustada. Ei saa ometi välja visata Liidust liikmeid — maavalit-

susi, kes on senini kannud ainuüksi Liidule kohustusi liikmemaksude näol, mille tõttu on valdadel olnud võimalus olla Liidu liikmeks ilma liikmemaksu tasumata. Neil kaalutlustel asus ka Liidu juhatus seisukohale, et ei saa enne võtta ette Liidu põhikirja muutmist ja Liidu ümberkujundamist valdade liiduks, kuni ei ole lõplikult läbiviidud ja ümberkorraldatud maakondlik kui ka valla valitsemise korraldus. Kui on selgunud milline tuleb maakondliku valitsemise korraldus tulevikus, kas puhtakujulise riigiasutisena, või eriasutisena omavalitsusliku ilmega, siis saab alles võtta ümberkorraldamisele ka Liidu koosseis ja vastavalt sellele ka muuta põhikiri.

Senini on aga vallaomavalitsustel samad õigused liidu liikmena, kui maavalitsustel ja Liit on alati väljas olnud nii ühe kui teise huvide eest. Et aga Liit suudaks avaldada oma mõjuvõimu ja olla otsustavaks teguriks, tuleks kõigil vallaomavalitsustel koondada Liidu ümber, astudes selle liikmeks. See oleks hädavajaline veel nüüd, kus maakonnaomavalitsused on kadunud ja vallad on jäänud ainsa omavalitsuse ühikuna maale. See on hädavajalisem veel tulevikus juhul kui maakondlik valitsemise korraldus satuks tervelt riigi-

asutuste kätte. Sel korral oleks Liit ainuke organisatsioon ja keskus, kes võiks väljaastuda kõikide vallaomavalitsuste eest ja nimel. Ei ole ettekujutatav, et vallad suudaks küllaldaselt ja tagajärjekalt kaitsta oma huve, olles täiesti organiseerimata ja laokil. Ühenduses seisab jõud — see on tõesõna juba ammu ajast ja see püsib ka tänapäeval. Kõik vallaomavalitsused otsustagu Liidu liikmeksastumine jaatavalt juba järgneval volikogu koosolekul ja teatagu sellest Liidule. Kui kõik 100% vallaomavalitsustest on Liidu liikmed, siis võib Liit ka väärilt ja iseteadvalt tunda end kogu maa omavalitsuste esindusena ja vastavalt ka kaitsta maa omavalitsuste huve keskvalitsuse ees. Ja kuigi siis kohapealse valitsemise reformimise ja ümberkorraldamise tagajärjel võiks maakondlik valitsemine muutuda puhtakujuliseks riigiasutuseks, siis on vähemalt üks ühine keskus — kõikide valdade liit, mille kaudu võib teostada omi ühiseid sihte ja kaitsta ühiseid õigusi. Ja sel korral ei tarvitse vallad end tunda ka laialipillatuna ja üksikutena, vaid nad moodustaks enesest ühise pere ja ühise terviku, kel on oma esindus nende eluliste huvide kaitseks ja ühiste sihtide taotlemiseks.

Allkirjade kogumisest.

Riigivanema dekreediga 19. märtsist 1934. a. lükatakse edasi, 22. ja 23. apr. 1934. a. väljakuulutatud Riigivanema ja 29. ja 30. aprilliks 1934. a. väljakuulutatud Riigikogu kuuenda koosseisu valimised kuni kaitseisukorra kestvuse lõpuni kogu riigis.

Sama dekreeidi § 2 kohaselt seni ettevõetud valimistoimingud, eelpooltähendatud Riigivanema ja Riigikogu valimiste asjas lõpetatakse ja tunnistatakse tühisteks. Ühes sellega kuulub lõppenuks ka Riigivanema kandidaatideks ülesseadmise nõudmistele allkirjade andmine, mis aga normaalse olude korral oleks kestnud kuni 27. märtsini 1934. a. Soovitusallkirjade vastuvõtmise lõpetamisega vabanesid omavalitsused ka teatud kohustusest või õieti koormatusest, eriti vallavalitsused ja just allkirjade andmise aja suhtes.

Kohtu- (ja siseministri korralduse (R. T. nr. 15—34. a. art. nr. 96) § 2 kohaselt linna-, alevi- ja vallavalitsused määravad ametnikke, kelle juuresolekul ja järelevalvel hääleõiguslikud kodanikud annavad

allkirju. On loomulik, et valdades sellisteks ametnikkudeks on wallasekretär või abid. Sama korralduse § 3 järgi linna-, alevi- ja vallavalitsused pidid võimaldama allkirjade andmist valimiste peakomitee poolt määratud tähtpäevast, see oli 5. märtsist s. a. alates, igal päeval, pühapäevad, riiklikud pühad ja puhkepäevad kaasa arvatud, vähemalt kella 9—3 päeval ning kella 5—8 pärast lõunat, mis tähendas allkirjade vastuvõtval ametnikul kuuajalist kinniolu. On selge, et tähendatud ülesande täitmine oli ametnikule kaunis suur lisakoormatus ja pealegi täiesti ilma tasuta. Pidi ju ametnik kella 9 homm. kuni kella 8 õhtul vahetpidamata valvekorras olema ja kuna lõunavaheaega kui niisugust vallavalitsustes harilikult ei ole, siis sündis allkirjade vastuvõtmine kogupäev, samuti ka püha- ja puhkepäevadel. Kuigi tegelik allkirjade andmine toimus peamiselt päeval kella 11—3 vahel, pidi aga ametnik siiski valvama kuni kella 8 õhtul, et kas ehk ei tule vahest mõni „vüürer“ allkirja andma kell 7.59 — ja ei leiaks kantselei tüh-

jana, millisel korral „vüüreri“ võimulesaamise puhul võiks kindlasti loota kõige halvemat.

Seni toimepandud allkirjade kogumine aga näitas, et sarnane pikk allkirjade vastuvõtmise aeg ei ole sugugi tarviline, vaid allkirjade vastuvõtmine võiks toimuda vallavalitsustes harilikudel töötundidel ja pühapäevadel oleks soovitamam aeg kella 12—4 pärast lõunat.

Eeltoodud kohustus ei ole ainus, kus omavalitsuste teenijaile lisakohustusi juure määratakse, vaid sarnaseid kogub õige tihti, kusjuures ei saa hooletusse jätta ka igapäevast kantselei tööd. Peaks igatühele

selge olema, et vallaomavalitsuste teenijate olukord ei ole sugugi kerge, sest töökoorem on suur ja palgad viimse võimaluseni kärbitud, eriti ülekohtuselt on vähendatud väiksemate vendade palkasid, millised juba niigi küllalt madalad olid.

Kuna nüüd riigiteenijate viimased palgakärpimised tühistatakse ja isegi tagantjärele juurde maksetakse, siis ootab muidugi ka iga omavalitsuse teenija, et vahest ehk kindlustatakse ka tema olemasolu seadusandlikul teel, või antakse dekreet, mis tühistaks tema 30—60-kroonise kuupalga 10—20%-lise kärpimise.

— Ot. —

Õiendus.

V. a. „Maaomavalitsuse“ toimetusele.

„Maaomavalitsuses“ nr. 3 — 1934. a. toodud kirjutises pealkirja all „Kokkuhoidu teostamas“ on kontrollimata andmeid, mida järgnevatga õiendada palun.

Artikli kirjutajal on jäänud arusamatuks, et kuidas saab maakorralduse komisjon otsustada asju siis, kui vallavolikogu esindaja haigeiks jääb, või muidu jätab komisjoni ilmumata, et asetäitjat ei olevat ettenähtud ja kahe liikmega otsustada ei saa (Maakorralduse seaduse muutmise seadus § 76), mille tõttu väljakutsutud kodanikud astuagu tagasi koju poole ja tulgu teine kord uuesti.

See väide ei pea paika. — Maakorralduse seaduse (R. T. nr. 23—1926. a.) § 78 näeb ette, et maakorralduse komisjonide esimeeste ja liikmete äraolekul või haiguse korral täidavad nende kohuseid neile

vastavalt määratud asemikud. Kuna see § maakorralduse seaduse muutmise seadusega (R. T. nr. 99—1933. a.) muudetud ei ole, siis on see praegu maksev.

Põllutöoministeriumi Katastri ja Maakorralduse osakonna 11. *II 1933. a. nr. 2130 all vallavalitsustele antud ringkirjaga on tehtud kohuseks valida uued maakorralduse komisjonide liikmed ja asetäitjad endiste asemele, kellede volitused ühes vanade volikogudega lõppesid.

Sellest järeldub, et maakorralduse komisjonid saavad asju otsustada ka siis, kui mõningail põhjusil määratud liige ilmuda ei saa. Siis täidab neid kohuseid tema asemik, kes selleks valitud vallavolikogu poolt. Muidugi mõista peab liigest oma asemikule teatama, kas ise otsekohe ehk vallavalitsuse kaudu.

Martna v. sekr. abi.

Küsimusi ja vastuseid.

Küsimus nr. 9. Kinnisvaramaksu jaotamisest. Maal asuvate kinnisvarade maksuseaduse § 11 põhjal määrab maksu see alevi- või vallavalitsus, kelle administratiiv-piires kinnisvara asub. Kui kinnisvara asub mitme omavalitsuse administratiiv-piires, määrab maksu see alevi- või vallavalitsus, kelle piires asub maksustatava vara majapidamine.

Sellest ei selgu millisele omavalitsusele kuulub 50% maksust, kui kinnisvara asub mitme omavalitsuse administratiiv-piires, kas maksu määratakse alevi- või vallavalitsusele või sellele

omavalitsusele, kelle administratiiv-piires asub kinnisvara.

Palume teatada kellele kuulub 50% maksust, kas maksu määratakse omavalitsusele, või sellele omavalitsusele, kelle administratiiv-piires asub kinnisvara?

T. vallavalitsus.

Vastus: Maal asuvate kinnisvarade maksuseaduse §§ 11, 16 ja 18 mõtte järele tuleb jõuda järeldusele, et maks juhul, kui kinnisvara asub mitme omavalitsuse piirkonnas, läheb sellele, kelle piires asub maksustatava vara majapidamine ja kes sellega määrab maksu.

Vastutav toimetaja: F. Wellner. Väljaandja: Eesti Maaomavalitsuste Liit.